

ВОКАЛЬНО-ХОРОВА ТВОРЧІСТЬ РОМАНА СОВ'ЯКА

stolittya: osnovni tendentsii i napryamy rozvytku [Italian opera of the twentieth century: main tendencies and directions of development]. The dissertation for a scientific degree of the candidate of art sciences, speciality 17.00.03. *Musical art*. M. Lysenko Lviv State Academy of Music, 16 p. [in Ukrainian].

5. Cherkashyna-Hubarenko, M.R. (2013). *Opernyy teatr v prostranstve menyayuschegosya mira. Stranitsy opernoj istorii v kartinkach i litsah* [Opera in the space of a changing world. Page of opera history in pictures and faces]. Kharkov: Akta, 480 p. [in Russian].

Стаття надійшла до редакції 21.03.2017

УДК 78.087.68.09(477)

Оксана Волох, викладач кафедри методики музичного виховання і диригування Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

ВОКАЛЬНО-ХОРОВА ТВОРЧІСТЬ РОМАНА СОВ'ЯКА

У статті розкриваються характерні риси діяльності диригента, композитора, музикознавця, педагога Романа Сов'яка, як продовжувача традицій визначних представників культурно-мистецьких кіл України. Обґрунтовано значення вокально-хорових творів Р. Сов'яка для патріотичного виховання молоді й їх використання в програмі сучасної національної школи, а також описуються ювілейні і пам'ятні заходи, присвячені творчості композитора, яка складає цікавий внесок в історію української музичної культури.

Ключові слова: хорознавство, вокально-хорова творчість, музична культура, спів.

Літ. 15.

Oksana Volokh, преподаватель кафедры методики музыкального воспитания и дирижирования Дрогобычского государственного педагогического университета имени Ивана Франко

ВОКАЛЬНО-ХОРОВОЕ ТВОРЧЕСТВО РОМАНА СОВЬЯКА

В статье раскрываются характерные черты деятельности дирижера, композитора, музыковеда, педагога Романа Совьяка, как продолжателя традиций выдающихся представителей культурных кругов Украины. Обосновано значение вокально-хоровых произведений Р. Совьяка для патриотического воспитания молодежи и их использование в программе современной национальной школы, а также описываются юбилейные и памятные мероприятия, посвященные творчеству композитора, которая составляет интересный вклад в историю украинской музыкальной культуры.

Ключевые слова: хороведение, вокально-хоровое творчество, музыкальная культура, пение.

Oksana Volokh, Lecturer of the Music Education Methods and Conducting Department Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

THE VOCAL AND CHORAL WORKS OF ROMAN SOVYAK

The article describes the characteristics of activities of conductor, composer, musicologist, teacher of the Novel Sovyak as a successor of traditions of the outstanding representatives of cultural circles of Ukraine. The author highlights the importance of vocal and choral works of R. Sovyak for patriotic education of youth and their using in the modern national school program and describes the jubilee and commemorative events dedicated to the composer, which is an interesting contribution to the history of Ukrainian music.

The palette of Art of Roman Sovyak is diverse. All life the distinguished composer and conductor had the exceptional dedication, the desire and ability to work hard. Roman Sovyak also thought about the creativity and conductor work in conjunction with theoretical studies, choosing the themes, which were tested in other areas of practical and creative work.

The investigation of Roman Sovyak creative works involves quite a small number of works. An important source of faces printed music, arranged by composer, containing his musical legacy, and the rehearsals and reviews of his concerts and the performed palette. The biography of the composer partly highlighted in the publication of M. Shalaty. The creative heritage of the composer partially analyzed in the articles of O. Yatskiv, A. P. Hushovatoho, L. Filonenka, M. Burbana, A. Mucha, B. Filts.

The novelty of the research consists in making an attempt to present the musical aesthetic, methodological, semantic analysis of published and manuscript vocal and choral works of Roman Sovyak, directed the young generation as part of all-musical-pedagogical repertoire.

Keywords: the study of choir, the vocal and choral work, a musical culture, singing.

Постановка проблеми та аналіз актуальних досліджень. У сучасних умовах при зміні політичного статусу України, тобто набутті нею незалежності, нових економічних відносинах, змінюється й свідомість людини, що вимагає пошуку нових форм освіти і виховання, розбудови національної школи, виховання національно свідомої молоді особистості, що житиме і діятиме в ХХІ ст. Важливим джерелом збагачення освіти, зокрема її складової – виховання на музичних зразках, постають дослідження про творчу спадщину українських педагогів, композиторів, які в різні історичні періоди нагромадили вагомий досвід навчання і виховання молоді та в силу певних обставин були малознаними, а також впровадження до навчального процесу творів сучасних українських композиторів.

У державній національній програмі “Освіта” (Україна ХХІ століття) сформульовано вимогу, що втілена в одному з принципів її реалізації: “Національна спрямованість освіти полягає у невіддільності освіти від національного ґрунту, в її органічному поєднанні з національною історією і народними традиціями, в збереженні та збагаченні культури українського народу, у визнанні освіти важливим інструментом національного розвитку і гармонізації національних відносин” [4; 7, 27]. Незаперечним є те, що останнім часом відновлюється незвідані пласти народно-музичної культури, знаходять втілення історичні події, використовуються нові засоби їх творчого осмислення.

Аргументовано виокремлюється роль музики та її змісту у вихованні, формуванні естетичних умінь та навичок слухання музики й активного її сприйняття у сучасних програмах, методичних розробках. До навчального процесу впроваджується спадщина українських композиторів, творчість яких ще донедавна була забороненою: В. Барвінського, Н. Нижанківського, Д. Січинського, М. Гайворонського, Б. Кудрика, Р. Савицького та ін. Вводяться також і твори відомих композиторів-сучасників – Б. Фільц, М. Стапаненко, І. Щербакова, Г. Саська, Є. Станковича, М. Скорика, І. Соневицького, М. Ластовецького, Р. Сов'яка та ін.

Докладний аналіз показує, що твори сучасних композиторів – одне з визначних дидактичних джерел для музичного виховання. Це пояснюється тематичним багатством творів, їх мелодичним різноманіттям, ритмічною доступністю й багатогранністю, програмністю, залученням нових стильових ознак сучасної музики та цікавих знахідок композиторської музичної мови. Вони рівноцінно сприймаються молоддю як в умовах

школи, так і поза її стінами (родинне коло, позакласні зустрічі, концерти).

Важливі аспекти становлення й розвитку музичного виховання в Україні, з активною участю в цьому процесі українських композиторів, розкрили в своїх дисертаційних дослідженнях, монографіях, книгах, науково-методичних, публікаціях С. Процик [8, 52 – 57], Л. Кияновська [5, 184], І. Бермес [1, 200], Б. Фільц [13, 38 – 40], Е. Тайнел [11, 175] та ін. В наукових дослідженнях доведено вагомий внесок українських композиторів у становлення і розвиток музичного виховання в Україні, а західноукраїнські митці мали вирішальний вплив на цей процес.

Особливий інтерес з цього огляду викликає творчість сучасних західноукраїнських авторів, передусім, дрогобичанина, відомого композитора, педагога, професора Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка Романа Сов'яка.

Мистецька палітра діяльності Романа Сов'яка різнопланова. Все життя композитор і диригент вирізнявся винятковою цілеспрямованістю, бажанням і вмінням багато працювати над собою. Роман Сов'як теж мислив свою творчість та диригентську працю в взаємозв'язку з теоретичними дослідженнями, обирав для них тематику, яку апробував в інших сферах своєї практичної і творчої діяльності.

Дослідженню творчого доробку Романа Сов'яка присвячена доволі незначна кількість праць. Важливим джерелом постають нотні видання, упорядковані самим композитором [9, 10], які містять його музичну спадщину, а також репетиції та відгуки на його концертно-виконавську палітру. Життєпис композитора фрагментарно висвітлено у публікаціях М. Шалати [14, 3 – 4]. Творчий доробок композитора частково аналізують статті О. Яцківа [15, 5], П. Гушоватого [3, 111 – 115], Л. Філоненка [12, 3 – 5], М. Бурбана [2, 528 – 529], А. Мухи [6, 278 – 279], Б. Фільц [13, 38 – 40].

Новизна дослідження полягає в тому, що вперше здійснено спробу музично-естетичного, методичного, змістового аналізу опублікованих і рукописних вокально-хорових творів Романа Сов'яка, скерованих молодому поколінню як складової загальноукраїнського музично-педагогічного репертуару.

Метою статті є осмислення, вивчення та аналіз творчого доробку відомого українського композитора, диригента і педагога Романа Сов'яка з позицій цілісної характеристики його виконавської, творчої, видавничої, громадської діяльності в контексті розвитку української музичної культури і педагогіки.

Виклад основного матеріалу. Розвиткові композиторського хисту Романа Сов'яка неабияк сприяла його праця в 60-х роках у театрі міста Дрогобича. Тут він музично оформив не одну виставу, уміло, з чуттям такту, поєднуючи народнопісенну музику з чужими і власними композиторськими мелодіями.

У доробку композитора – оригінальні твори та обробки пісень, головним чином народних. Пише Роман Сов'як насамперед на тексти поетів-класиків – М. Шашкевича, Т. Шевченка, Б. Лепкого, В. Сосюри.

Композиторські твори Романа Сов'яка співаються багатьма хоровими колективами, час від часу передаються по радіо, телебаченню. Окремі з них звучали й за рубежом – приміром, у 1990 році в Сполучених Штатах Америки (у виконанні Львівського хору “Гомін”). Перше видання обробок народних пісень Р. Сов'яка “Ти воскресла, моя Україно!” [9, 71], яке побачило світ у Дрогобичі в 1992 році. Складено в основному із творів композитора, що входили чи входять до репертуару “Бескид”. До збірки ввійшли відомі духовні й народні пісні: “Боже, послухай благання!” – обробка відомої пісні-молитви здійснена 1990 р. Тоді вона прозвучала по львівському телебаченню у виконанні чоловічого хору “Гомін” (керівник О. Цигилик). Виконувалася цим хором і в часі його турне по Сполучених Штатах Америки (1990). “Ти воскресла, моя Україно!” – текст пісні Р. Сов'яком в 1990 році від бандуристки пані Марії Вислоцької у м. Берестечко після концерту для учасників 100-тисячного українського віча, яку використано тут без змін. Опрацьована для соліста і хору 1992 року. “Засумуй трембіто” – пісня Р. Купчинського опрацьована 1990 року. “Ой та зажурились стрільці січовії” – народний варіант мелодії записала у 1990 році на Покутті донька композитора Дзвенислава Сов'як. Тоді ж цю мелодію опрацьовано для чоловічого хору. Ще до збірки ввійшли такі твори, як “Подай, дівчино, руку на прощання”, “Колись, дівчино мила”, “Масва нічка”, “За Україну”, “Чи то буря, чи то грім”, “Вставай – ти вільний, мій народі!”, “Вставайте побратими!”, “Любіть Україну!” та ін.

Шлях до видання патріотичних пісень автора “Зродились ми великої години” Романа Сов'яка ще під час його праці в Дрогобицькому музично-драматичному театрі. Були це перші спроби обробки українських патріотичних хорових пісень до драматичних творів, наприклад, до вистави за історичною п'єсою Б. Грінченка “Степовий гість”. Подальші патріотичні хорові пісні склалися також принагідно та у зв'язку з певними датами

чи подіями в Україні. Так, наприклад, часті відзначення з нагоди створення УПА призвели до створення обробки гімну ОУН “Зродились ми великої години”.

Кожна з перелічених вище пісень має жанрове визначення. Цілком окреме місце в збірнику “Зродились ми з великої години” займає обробка сучасної (XX століття) невідомої пісні про в'язнів Соловецького ГУЛАГу – “На Соловецьких островах”.

Франкове слово займає вагоме місце у творчості. У 2006 році з'явився друком збірник хорових творів на слова Івана Франка “Три хори на слова Івана Франка” [16, 42].

“Святися, Україно вільна!” – пісенний збірник Романа Сов'яка, до якого ввійшло 9 обробок повстанських пісень і 5 авторських творів. Щодо загалу пісень, які виникли у повстанському середовищі, то проблема авторства їх слів (та й музики) навіть складніша, ніж проблема розкриття псевдонімів повстанців. І слова, й мелодії тут, як правило, складали професійні поети й композитори, а звичайні вояки. Новий пісенний збірник Романа Сов'яка – гідний внесок у справу духовної розбудови Незалежної України. Для потомків це видання залишиться як ще одне свідчення, що гордий, волелюбний дух звитязців княжих, козацьких, січових та українсько-повстанських часів у нашому поколінні не переривався. Тим-то Україна сильна – тим-то стояла і стоятиме у віках.

Висновки. До історії української музики Р. Сов'як увійшов як талановитий композитор, диригент, культурний діяч. Роман Сов'як народився у с. Лішня Дрогобицького району. Музичну освіту здобув у Дрогобичі. Працював музичним керівником та диригентом місцевого театру. Тоді ж здобув перші спроби у компанії. З'явилися обробки пісень до драматичних творів, музика до п'єс “Лимерівна” Панаса Мирного, “Степовий гість” Богдана Грінченка та інші. Від 1968 року й до останніх днів життя Р. Сов'яка працював у Дрогобицькому державному педагогічному університеті ім. І.Франка. Пройшов усі “сходинки” професійного росту – від викладача, до доцента, професора кафедри. На музично-педагогічному факультеті університету викладав диригування, суміжні дисципліни, керував курсовими хорами. Майже за 40 років педагогічної діяльності Романа Сов'яка виховав чимало музикантів-педагогів.

Як диригент Р. Сов'як співпрацював з хорами: “Бескид”, “Дрогобицький Боян”, “Гомін”(Львів), “Гомін” (Великобританія). З цими колективами, особливо з чоловічим хором “Бескид”, виконуючи

твори класиків та сучасних композиторів, пропагуючи українську хорову музику й авторські твори, Р. Сов'як розгорнув широку і плідну діяльність. Вокально-хорові твори Р. Сов'яка написані з прекрасним знанням виконавських можливостей своїх колективів, вони зручні для виконання навіть не надто вишколеними виконавцями, написані так, щоби не перенапружувати виконавський апарат, а допомогти інтерпретатору показати свої переваги.

Чимало вокально-хорових композицій Р. Сов'яка вже опубліковані у нотних збірниках в упорядкуванні автора та його однодумців, проте велика частина творчої спадщини вже ще залишається в рукописах і чекає друку. Доступні нам композиції (як авторські твори, так і обробки народних пісень) – вагоме надбання української педагогічної літератури, адже, вивчаючи ці твори чи слухаючи їх у виконанні хорових колективів, учні знайомляться з різними жанрами фольклору (календарно-обрядові: колядки, щедрівки, веснянки, гаївки; історичні; родинно-побутові; ліричні; жартівливі; стрілецьких; повстанських, пластових), вони криють в собі високі можливості, розвивають почуття любові до рідної землі, виховують відчуття впевненості, вміння відстояти свої переконання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бермес І. Еволюція хорового руху на Дрогобиччині в контексті розвитку культури Галичини (від "весни народів" до 1942 року). – Дрогобич: Коло, 2002. – 200 с.
2. Бурбан М. Українські хори і диригенти: монографія. – Дрогобич. 2006. – С.528–529.
3. Гушоватий П. Пісенно-хорова "Бескидіана" Романа Сов'яка // "Ой нема то, як в Бескиді..." До 45-річчя Народного чоловічого хору "Бескид" / Упоряд.: П. Гушоватий, Я. Кулешко, Р. Сов'як, М. Шалата. – Дрогобич: Видавець Сурма С., 2008. – С. 111–115.
4. Інформаційний збірник Міністерства Освіти України. – К., 1993. – №24.
5. Кияновська Л. Українська музична культура: Навчальний посібник. – Тернопіль: СМП "АСТОН", 2000. – 184 с.
6. Муха А. Композитори України та української діаспори. – К.: Музична Україна, 2004. – С. 278–279.
7. Набока Л. В. Національно-патріотичне виховання учнівської молоді: Виховна робота в школі. – "Видавнича група "Основа". – Харків – С.27.
8. Процик С. Внесок українських композиторів у теорію і практику музично-естетичного виховання школярів // Музика в школі. – Вип. 8. – К.: Музична Україна, 1982. – С. 52–57.
9. Сов'як Р. Ти воскресла, моя Україно! – Дрогобич, 1992. – 71 с.
10. Сов'як Р. Три хори на слова Івана Франка /

Роман Сов'як. – Дрогобич: Просвіт, 2006. – 42.

11. Тайнелъ Е. Теорія і практика загального музичного виховання за методом відносно сольмізації. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2007. – С. 175.

12. Філоненко Л. Маловідомі хорові твори Романа Сов'яка на вірші Івана Франка / Людодмир Філоненко // Сов'як Р. Три хори на слова Івана Франка. – Дрогобич: Просвіт, 2006. – С. 3–5.

13. Фільц Б. Народна капела "Бескид" // "Ой нема то, як в Бескиді..." До 45-річчя Народного чоловічого хору "Бескид" \ Упоряд.: П. Гушоватий, Я. Кулешко, Р. Сов'як, М. Шалата. – Дрогобич: Видавець Сурма, 2008. – С. 38–40.

14. Шалата М. Пісенна муза Романа Сов'яка / Михайло Шалата // Сов'як Р. Ти воскресла, моя Україно! – Дрогобич, 1992. – С.3–4.

15. Яцків О. Про Збірник патріотичних пісень / Орест Яцків // Сов'як Р. Зродились ми з великої години. – Дрогобич: Коло, 2005. – С.5.

REFERENCES

1. Bermes, I. Yu. (2002). *Evolutsiia khorovoho rukhu na Drohobychchyni v konteksti rozvytku kultury Halychyny (vid "vesny narodiv" do 1942 roku)* [Evolution choral movement in Drohobych in the context of the culture of Galicia (the "Spring of Nations" in 1942)]. Drohobych: Kolo, 200p. [in Ukrainian].
2. Burban, M. Yu. (2006). *Ukrainski khory i dyryhenty: monohrafiia* [Ukrainian choirs and conductors monograp]. Drohobych. pp.528–529. [in Ukrainian].
3. Hushovatyi, P. Yu., Kuleshko, Ya., Soviak, R. & Shalata, M. (Eds.). (2008). *Pisennokhorova "Beskydiana" Romana Soviaka "Oi nema to, yak v Beskydi..."*. Drohobych: Surma, pp. 111–115. [in Ukrainian].
4. *Informatsiinyi zbirnyk Ministerstva Osvity Ukrainy* (1993). [Information collection Ministry of Education of Ukraine]. Kyiv, №24. [in Ukrainian].
5. Kyianovska, L. Yu. (2000). *Ukrainska muzychna kultura: navchalnyi posibnyk* [Ukrainian music culture: Textbook]. Ternopil: SMP "ASTON", 184 p. [in Ukrainian].
6. Mukha, A. Yu. (2004). *Kompozytory Ukrainy ta ukrainskoi diaspory* [Composers of Ukraine and the Ukrainian diaspora]. Kyiv: Muzychna Ukraina, pp. 278–279. [in Ukrainian].
7. Naboka, L. V. *Natsionalno-patriotychne vykhovannia uchnivskoi molodi: Vykhovna robota v shkoli. "Vydavnycha hrupa "Osnova"* [The national-patriotic education of youth, educational work at school Publishing group basis]. Kharkov, p.27. [in Ukrainian].
8. Protsyk, S. Yu. (1982). *Vnesok ukrainskykh kompozytoriv u teoriuu praktyku muzychno-estetychnoho vykhovannia shkolariv* [The contribution of Ukrainian composers in musical theory y practice of aesthetic education of schoolchildren]. Muzyka v shkoli. Vol. 8. Kyiv: Muzychna Ukraina, pp. 52–57. [in Ukrainian].
9. Soviak, R. Yu. (1992). *Ty voskresla, moia Ukraino!*

КРИТЕРІЇ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТЕХНІКІВ – ТЕХНОЛОГІВ З ТЕХНОЛОГІЇ ХАРЧУВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ КОЛЕДЖУ

[You revived my Ukraine!]. Drohobych, 71p. [in Ukrainian].

10. Sowiak, R. Yu. (2006). *Try khory na slova Ivana Franka* [Three choirs on the words of Ivan Franko]. Drohobych: Prosvit, p. 42. [in Ukrainian].

11. Tainel, E. Yu. (2007). *Teoriia i praktyka zahalnoho muzychnoho vykhovannia za metodom vidnosnoi solmizatsii* [Theory and practice of general music education method relative Solmization]. Lviv: Vydavnychiy tsentr LNU Publ., p. 175. [in Ukrainian].

12. Filonenko, L. Yu. & Sowiak, R. Yu. (2006). *Malovidomi khorovi tvory Romana Soviaka na virshi Ivana Franka* [Little-known choral works on poems

Roman Sovyak Franko]. Drohobych: Prosvit. pp. 3–5. [in Ukrainian].

13. Filts, B. Yu. (2008). Narodna kapela “Beskyd”. “Oi nema to, yak v Beskydi...” Do 45-richchia Narodnoho cholovicho khoru “Beskyd” (Eds.). Hushovatyi P., Kuleshko Ya., Sowiak R. & Shalata M., Drohobych: Surma Publ. pp. 38–40. [in Ukrainian].

14. Shalata, M. Yu. & Sowiak, R. Yu. (1992). *Pisenna muza Romana Soviaka* [Song muse Roman Sovyak]. Drohobych. pp.3–4. [in Ukrainian].

15. Iatskiv, O. Yu. & Sowiak, R. Yu. (2005). *Pro Zbirnyk patriotychnykh pisen. Sowiak R. Zrodylys my z velykoi hodyny* [R. Sovyak born; we have a large hours]. Drohobych: Kolo, p.5. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 27.03.2017

УДК 377.6

Ольга Яковчук, викладач автотранспортного коледжу ДВНЗ “Криворізький національний університет”

КРИТЕРІЇ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТЕХНІКІВ – ТЕХНОЛОГІВ З ТЕХНОЛОГІЇ ХАРЧУВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ КОЛЕДЖУ

У статті розкриваються критерії сформованості професійної компетентності майбутніх техніків – технологів з технології харчування в освітньому процесі коледжу. Обґрунтовано ефективність та дієвість гносеологічного, мотиваційно-ціннісного, професійно-діяльнісного та особистісного критеріїв задля позитивної динаміки формування професійної компетентності майбутніх техніків – технологів з технології харчування при вивченні хімічних дисциплін. Для всіх критеріїв визначено показники та рівні. Показана роль окремих показників та рівнів сформованості професійної компетентності майбутніх фахівців.

Ключові слова: професійна компетентність, освітній процес, критерії, показники, рівні сформованості професійної компетентності майбутніх техніків, – технологів з технології харчування.

Літ. 11.

Ольга Яковчук, преподаватель автотранспортного коледжу ГВУЗ “Криворожский национальный университет”

КРИТЕРИИ, ПОКАЗАТЕЛИ И УРОВНИ СФОРМИРОВАННОСТИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ ТЕХНИКОВ – ТЕХНОЛОГОВ ТЕХНОЛОГИИ ПИТАНИЯ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ КОЛЛЕДЖА

В статье раскрываются критерии сформированности профессиональной компетентности будущих техников – технологов технологии питания в образовательном процессе колледжа. Рассматриваются эффективность и действенность гносеологического, мотивационно-ценностного, профессионально-деятельностного и личностного критериев как факторов позитивной динамики формирования профессиональной компетентности будущих техников – технологов технологии питания при изучении химических дисциплин. Показана роль отдельных критериев, а также их показателей для формирования профессиональной компетентности будущих специалистов.

Ключевые слова: профессиональная компетентность, образовательный процесс, критерии, показатели, уровни сформированности профессиональной компетентности будущих техников, – технологов из технологии питания.

Olha Yakovchuck, Lecturer of the Motor Transport College of Higher Educational Establishment “Kryviy Rih National University”

THE CRITERIA, INDICATORS AND LEVELS OF FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE TECHNICIANS IN FOOD TECHNOLOGY IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF COLLEGE